

Document de posicionament Eleccions municipals - 24 de maig de 2015

Lafede.cat - Organitzacions per a la justícia global s'adreça a totes les candidatures polítiques que es presenten a les properes eleccions municipals del proper 24 de maig de 2015 **per tal que es comprometin** a incorporar als seus programes i a desenvolupar des de la política local polítiques que afavoreixin la justícia global, amb la promoció dels drets humans, la igualtat de gènere, l'apoderament de les dones, el foment de la pau i el desenvolupament humà i sostenible.

Les ciutats esdevenen cada cop més espais de gestió de realitats locals i globals. És innegable la seva responsabilitat envers la garantia dels drets humans arreu, el desenvolupament sostenible dels pobles, la igualtat de gènere i la resolució pacífica dels conflictes. Per això, sol·licitem que es duguin a terme **polítiques municipals coherents amb els principis de la justícia global** transversal entre les diferents instàncies municipals, tant en l'àmbit de l'acció de govern en els municipis com en l'acció exterior. En aquest sentit demanem que els ens municipals contemplin les següents propostes:

Per una nova economia municipal

1. Establir clàusules socials en els plecs de **contractació pública** per tal que els serveis contractats contemplin, per un costat, les entitats sense afany de lucre que estiguin treballant amb un compromís ferm amb l'equitat de gènere i drets humans i empreses d'economia social de manera preferent; i per l'altre costat, les certificacions a les empreses d'abast internacional sobre els països on tributen, d'acord amb els criteris de l'OCDE, amb l'objectiu de contractar només aquelles empreses que no tributen en paradisos fiscals. En aquest sentit, cal garantir que els plecs de contractació de serveis inclouen criteris de respecte als drets humans, la cultura de la pau, la solidaritat i el medi ambient .
2. Dur a terme una **política activa de compra pública ètica, que integri els principis del comerç just i del consum responsable**. Així mateix, demanem un **compromís per tal que les administracions públiques facin ús de la banca ètica en la gestió municipal**.
3. **Adaptar les taxes i preus públics municipals al nivell de renda dels ciutadans**, de manera que es tingui en compte la renda familiar, el tipus de família i el número de persones que componen la unitat familiar, en especial, de les famílies amb infants i adolescents a càrrec en situació de pobresa i exclusió social, prenent en compte l'impacte de gènere.

Defensa dels drets socials

4. Garantir uns **serveis públics de qualitat en educació, salut i serveis socials** dotats amb els recursos humans i econòmics suficients per assegurar que són assequibles per a tota la ciutadania en igualtat de condicions, assegurant ajudes econòmiques i / o assistencials per a les dones amb persones dependents exclusivament al seu càrrec i per a famílies monoparentals , tot resistint a la implementació normativa de la llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'administració local que suposa una pèrdua de competències i autonomia financera dels municipis.
5. Endegar mesures municipals basades en un diagnòstic social i econòmic amb indicadors de gènere i drets en base a la legalitat i competències existents per **garantir el dret a l'habitatge** de la població i fer front a l'emergència habitacional, tant pel que fa a l'accés a l'habitatge com als subministraments bàsics (aigua, llum i gas) per a unes condicions de vida digna. En aquest sentit, cal **ampliar el parc públic d'habitatges de lloguer social i d'emergència**, i alhora garantir l'ús social de l'habitatge en desús, tot prioritant les famílies amb infants en els programes i ajuts públics per a l'habitatge, per lluitar contra un dels factors estructurals de les situacions actuals de pobresa i exclusió social. Prioritzar a les dones soles amb càrregues familiars i precarietat de mitjans econòmics, i víctimes de violència masclista en l'accés a habitatges de caràcter social, en lloguer o propietat.
6. **Garantir i fomentar l'empadronament de totes les persones immigrades** com a condició fonamental per facilitar l'exercici de la resta de drets, en especial, l'accés a la targeta sanitària de salut i l'atenció sense restricció ni discriminació, l'accés a un habitatge digne i el dret a vot a totes les persones residents als municipis catalans. En cap cas, la situació irregular de les persones d'origen estranger ha de comportar una vulneració dels drets dels seus fills menors d'edat, ja que, abans que estrangers són infants i tenen una protecció especial. **Demanem el tancament del Centre d'Internament d'Estrangers de Barcelona** i que la ciutat garanteixi el compliment dels drets humans en totes les seves dependències policials. Dotar a la societat civil i al teixit associatiu de la ciutat d'informació i accés als espais de l'Agència pels Drets Civils i la No Discriminació, dedicada a la prevenció i promoció, que pretén formar i informar sobre els drets i els seus mecanismes de defensa i l'atenció i assessorament per actuar activament en els casos que aquests drets han estat vulnerats.
7. Promoure **relacions laborals** basades en els criteris de la OIT i en el resultat de la negociació col·lectiva entre les organitzacions empresarials i sindicals, de manera que es garanteixin unes condicions laborals justes i equitatives, tant per aquelles persones que treballen a l'administració com per aquelles persones que treballen a empreses que ofereixen serveis i/o són contractades per l'administració. Així mateix, promoure de manera activa un ús del temps que faciliti la conciliació de la vida laboral, familiar i ciutadana. Dissenyar, planificar i avaluar els Plans Municipals d'Ocupació des de la perspectiva de gènere.

Per una major transparència i un enfortiment de la participació ciutadana

8. Fomentar la **transparència i la rendició de comptes** com a condicions necessàries per a enfortir processos, espais i mecanismes de participació ciutadana. Considerem que a més **cal treballar per establir mecanismes específics de democràcia directa que garanteixin que la voluntat expressada per la ciutadania tingui caràcter vinculant en alguns processos de presa de decisions de la política local** (com ara plans de

reordenació urbana, pressupostos participatius, o consultes ciutadanes, entre d'altres). A més considerem que cal atendre amb especial èmfasi en la participació de les dones en tota la seva diversitat i de les persones menors de 18 anys o altres col·lectius amb dèficits d'oportunitats per a la seva participació política, com ara les persones migrades. A la vegada, per tal que espais de participació com ara els consells municipals en ajuntaments o consells comarcals siguin atractius caldrà dotar-los de contingut, de mecanismes de seguiment i avaluació, així com de la difusió de la política municipal d'aquest àmbit.

9. **Garantir el suport als teixits associatius i iniciatives ciutadanes dedicades a l'àmbit de la de justícia social i global de la ciutat.** En un moment de crisi, les associacions i les iniciatives ciutadanes fan una labor del tot necessària tant en la provisió de serveis, cohesió social com en la generació de coneixement i educació. Considerem imprescindible el suport a les seves estructures, facilitar l'accés a l'ús d'espais municipals i públics, així com la interlocució, per tal de conèixer, coordinar i decidir polítiques socials i globals de la ciutat.
10. **Promoure auditories de deute a nivell municipal** per tal de destriar quina part del deute acumulat per part de les administracions locals té un origen que es pot considerar il·legítim. L'objectiu de les auditories és renunciar al retorn de la part del deute municipal que es consideri il·legítim, així com exigir responsabilitats als diferents actors que l'han generat.

Suport a les polítiques ambientals

11. Dur a terme **polítiques de sostenibilitat mediambiental** seguint el panell d'Indicadors de Sostenibilitat de l'Agenda Local 21, que integrin la qualitat de vida i el benestar ambiental de la ciutadania, un ús racional dels recursos naturals i una gestió adequada dels residus, entre d'altres, contemplant la perspectiva de gènere. En aquest sentit, **es demana un compromís polític per acabar assolint un sistema energètic basat en un 100% en fonts d'energia renovable i altament eficient.** També, es demana orientar estratègicament el model econòmic de la ciutat a la sostenibilitat, monitoritzant la petjada ecològica produïda i introduint mesures per a la seva reducció.

Defensa de la Política Pública de Cooperació, els DDHH i la construcció de Pau

12. Garantir la **coherència de polítiques municipals** per a fomentar el desenvolupament humà sostenible, la igualtat de gènere, l'apoderament de les dones, els drets humans i la construcció de pau des de tots els seus nivells d'acció. Aquest compromís implica **identificar i revertir els efectes negatius de les estratègies i polítiques públiques municipals sobre el desenvolupament humà, social i ambiental**, de manera prèvia a la seva concepció i execució.
13. En base a tota la legislació que empara el ple exercici de l'autonomia local, sol·licitem **mantenir l'acció exterior dels municipis i la cooperació local al desenvolupament.** En aquest marc, **assegurar progressivament una partida equivalent al 0,7% dels ingressos del seu pressupost total consolidat** en favor de la promoció dels drets humans, l'apoderament de dones, la promoció d'igualtat entre homes i dones, la construcció de pau i el desenvolupament dels països empobrits, en el marc d'una regidoria específica, tot resistint a la implementació normativa de la Llei 27/2013. A més, promoure la formació en enfocament de gènere en el desenvolupament i l'avaluació de gènere en les

polítiques de cooperació de tot el personal tècnic i polític dels municipis.

14. Dins aquest pressupost es demana que es destini un mínim del 15% a l'**Educació per una Ciutadania Global** (Educació pel Desenvolupament, els Drets Humans i la Pau). Entenem que l'educació és una eina essencial per promoure els principis de la justícia global entre tota la ciutadania ja que, mitjançant les campanyes de sensibilització i educació, és possible enfortir el compromís per a la transformació de les relacions desiguals i injustes, així com pel foment de la pau. En aquest sentit, trobem necessari **garantir que els mitjans de comunicació municipals estiguin al servei de la ciutadania**. En concret, **demanem que es trobin fórmules de col·laboració estables entre els mitjans i les organitzacions socials per definir continguts en aquelles temàtiques en les quals tenim experiència**.
15. Garantir que el **Fons Català de Cooperació al Desenvolupament continuï sent un organisme català de referència** per desenvolupar i fomentar la cooperació descentralitzada, així com per enfortir el teixit de cooperació municipalista entre els pobles i ciutats de Catalunya. Així mateix, assolir una **major coordinació entre les diferents administracions públiques** (ajuntaments, consells comarcals, diputacions, Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament...) que duen a terme polítiques a favor de la promoció dels drets humans, la construcció de pau i el desenvolupament dels països empobrits de cara una major eficàcia i eficiència dels recursos emprats.
16. Dur a terme polítiques actives en favor del **foment i la promoció d'una cultura de pau i la resolució pacífica dels conflictes**, entre d'altres, **creant i impulsant serveis municipals de mediació comunitària, escolar i familiar i donar-los a conèixer per tal de facilitar la resolució pacífica de conflictes en els diferents àmbits de la vida als municipis**. Dotar aquests serveis amb les eines de formació i recursos en transformació de conflictes a nivell comunitari. Alhora, elaborar un programa permanent i de caràcter anual d'activitats de formació i sensibilització per promoure els valors de la cultura de la pau, la no violència, el respecte pels drets humans i l'educació per al desenvolupament al municipi.
17. Revisar els actuals **protocols d'actuació dels cossos de policia locals** amb l'objectiu de garantir el compliment del Codi Europeu d'Ètica de la Policia de 2001 i altres instruments internacionals per a incrementar els estàndards actuals de protecció i respecte pels drets humans de la ciutadania per part dels cossos de policia locals. En especial, cal garantir els drets de les persones que es troben sota custòdia policial. És necessari **implementar mecanismes que facin impossible la impunitat a les dependències policials**, com l'ús de càmeres, l'establiment de protocols i la formació dels agents per a garantir la proporcionalitat en l'ús de la força per part dels cossos policials. Es descarti l'ús d'armes de foc, així com d'altre material policial, com els fusells de bales de goma o les pistoles elèctriques. Exigir que els membres que componen el **Comitè d'Ètica de la Policia de Catalunya** no siguin nomenats pel Govern de Catalunya, i així garantir la seva independència. Dotar-lo, a més de la capacitat consultiva de què disposa en l'actualitat el Comitè, de capacitat investigadora i sancionadora per a promoure la defensa dels drets humans i el respecte pels drets de la ciutadania i la vetlla pel compliment dels instruments deontològics existents.
18. Refermar el compromís per **evitar presència militar al municipi**; això és, no permetre exercicis d'entrenaments militars a municipis catalans, **no cedir instal·lacions municipals per a fires d'armament**, ni invitar l'exèrcit a participar en activitats organitzades pel consistori, com ara fires d'ensenyament o festivals de la infància.

19. Sumar-se a la **xarxa mundial d'alcaldes per la pau i fomentar la diplomàcia de les ciutats** com a entitats constructores de pau, així com la diplomàcia ciutadana i d'altres actors de la societat civil.

20. Adherir-se a la **Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat**, que proclama les llibertats públiques i els drets fonamentals reconeguts als habitants dels pobles i ciutats i, alhora, suposa un compromís dels més de 400 ajuntaments que l'han signat a escala europea, dels quals més de 150 municipis catalans, els quals haurien de comprometre's a desenvolupar-la a través d'una ordenança municipal de drets humans a la ciutat i amb la implementació de polítiques públiques de drets humans de proximitat. D'altra banda, adherir-se a la **Carta-Agenda Mundial de Drets Humans a la Ciutat** com a una eina de treball que tenen els governs locals per a contribuir a construir societats més inclusives, democràtiques i solidàries en diàleg amb els seus conciutadans. Per últim, adherir-se a la **Carta Europea per a la Igualtat de Dones i Homes a la vida Local**.